

Statens energimyndighets författningssamling

Utgivare: Jenny Johansson (verksjurist)
ISSN 1650-7703

Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet;

**STEMFS
2014:3**

Utkom från trycket
den 12 december 2014

beslutade den 24 november 2014.

Statens energimyndighet föreskriver¹ följande med stöd av 5 och 7 §§ förordning (2014:349) om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I dessa föreskrifter finns bestämmelser om

1. undantag för enskilda anläggningar från skyldigheten att utföra en kostnads-nyttoanalys,
2. vad en kostnads-nyttoanalys ska innehålla, och
3. hur en kostnads-nyttoanalys ska redovisas.

Definitioner

2 § Ord och uttryck i dessa föreskrifter används i samma betydelse som i lagen (2014:268) om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet (kostnads-nyttoanalyslagen) och förordningen (2014:349) om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet (kostnads-nyttoanalysförordningen). Med termisk elproduktionsanläggning, industrianläggning och energiproduktionsanläggning avses även en omfattande uppgradering av en befintlig sådan anläggning enligt 3 § andra stycket kostnads-nyttoanalyslagen.

Följande ord används med den betydelse som här anges:

normalårsproduktion: den förväntade produktionen av värme eller kyla per år i en planerad anläggning uttryckt i energimängd. För en befintlig anläggning ska normalårsproduktion avse den genomsnittliga produktionen av värme eller kyla per år under de fem senaste kalenderåren uttryckt i energimängd. Om anläggningen varit i drift färre än fem kalenderår ska normalårsproduktion beräknas utifrån det antal kalenderår som anläggningen varit i drift,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG, i lydelsen enligt rådets direktiv 2013/12/EU.

användbar spillvärmemängd: den förväntade tillgången av spillvärme per år i en planerad anläggning uttryckt i energimängd. För en befintlig anläggning ska användbar spillvärmemängd avse den genomsnittliga tillgången av spillvärme per år under de fem senaste kalenderåren uttryckt i energimängd. Om anläggningen varit i drift färre än fem kalenderår ska användbar spillvärmemängd beräknas utifrån det antal kalenderår som anläggningen varit i drift.

Tröskelvärden för att utföra en kostnads-nyttanalys

3 § Vid planeringen av en industrianläggning ska en kostnads-nyttanalys utföras om

1. industrianläggningen ligger på ett ledningsavstånd om
 - a. mindre än 20 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till ett befintligt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla, eller
 - b. mindre än 40 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till ett befintligt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla om normalårsproduktionen från de energiproduktionsanläggningar som är anslutna till det befintliga nätet är större än 200 gigawattimmar per år,
2. normalårsproduktionen från de energiproduktionsanläggningar som är anslutna till det befintliga nätet uppgår till minst 50 gigawattimmar per år, och
3. planerad användbar spillvärmemängd från industrianläggningen uppgår till minst 20 procent av normalårsproduktionen från de energiproduktionsanläggningar som är anslutna till det befintliga nätet, eller uppgår till minst 50 gigawattimmar per år.

4 § Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme ska en kostnads-nyttanalys utföras om

1. närliggande industrianläggningar med användbar spillvärme ligger på ett ledningsavstånd om
 - a. mindre än 20 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det nya nätet för fjärrvärme, eller
 - b. mindre än 40 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det nya nätet för fjärrvärme om efterfrågan på värme i det nya nätet är större än 200 gigawattimmar per år,
2. efterfrågan på värme i det nya nätet uppgår till minst 50 gigawattimmar per år, och
3. användbar spillvärmemängd från högst två närliggande industrianläggningar sammanlagt uppgår till minst 20 procent av efterfrågan på värme i det nya nätet, eller uppgår till minst 50 gigawattimmar per år.

5 § Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrkyla ska en kostnads-nyttanalys utföras om

1. närliggande industrianläggningar med användbar spillvärme ligger på ett ledningsavstånd om
 - a. mindre än 20 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det nya nätet för fjärrkyla, eller
 - b. mindre än 40 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det nya nätet för fjärrkyla om efterfrågan på kyla i det nya nätet är större än 200 gigawattimmar per år,

2. efterfrågan på kyla i det nya nätet uppgår till minst 50 gigawattimmar per år, och
3. användbar spillvärmemängd från högst två närliggande industrianläggningar sammanlagt kan omvandlas så att minst 20 procent av efterfrågan på kyla i det nya nätet tillgodoses, eller uppgår till minst 50 gigawattimmar per år.

6 § Vid planeringen av en ny energiproduktionsanläggning inom ett befintligt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla ska en kostnads-nyttoanalys utföras om

1. närliggande industrianläggningar med användbar spillvärme ligger på ett ledningsavstånd om
 - a. mindre än 20 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det befintliga nät som energiproduktionsanläggningen kommer att anslutas till, eller
 - b. mindre än 40 kilometer från en tekniskt lämplig anslutningspunkt till det befintliga nät som energiproduktionsanläggningen kommer att anslutas till om energiproduktionsanläggningens planerade normalårsproduktion är större än 200 gigawattimmar per år, och
2. användbar spillvärmemängd från högst två närliggande industrianläggningar sammanlagt uppgår till minst 20 procent av energiproduktionsanläggningens planerade normalårsproduktion, eller uppgår till minst 50 gigawattimmar per år.

Vad en kostnads-nyttoanalys ska innehålla

7 § Kostnads-nyttoanalysen ska innehålla en jämförelse mellan den planerade anläggningen och tillämpliga jämförelsealternativ för anläggningen.

Vid planeringen av en termisk elproduktionsanläggning eller en industrianläggning framgår tillämpliga jämförelsealternativ av 4 § 1–2 kostnads-nyttoanalyslagen.

Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla eller en energiproduktionsanläggning inom ett sådant nät ska tillämpliga jämförelsealternativ omfatta

1. planerad anläggning kombinerat med utnyttjande av spillvärme,
2. anläggning med lägre produktion av värme eller kyla än den planerade anläggningen kombinerat med utnyttjande av spillvärme, och
3. endast utnyttjande av spillvärme istället för den planerade anläggningen.

Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla ska den planerade anläggningen avse den eller de energiproduktionsanläggningar som kommer att anslutas till det nya nätet.

8 § En kostnads-nyttoanalys ska, för den planerade anläggningen samt för varje tillämpligt jämförelsealternativ, innehålla en redovisning av

- a. elektrisk och termisk kapacitet,
- b. bränsletyp,
- c. antalet planerade driftstimmar per år,
- d. anläggningens lokalisering,
- e. priset på el, och
- f. efterfrågan på värme.

Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla ska den planerade anläggningen avse den eller de energiproduktionsanläggningar som kommer att anslutas till det nya nätet.

9 § En kostnads-nyttoanalys ska, för den planerade anläggningen samt för varje tillämpligt jämförelsesalternativ, innehålla en beräkning och redovisning av

- a. kostnaden för grundinvestering,
- b. kalkylränta,
- c. anläggningens ekonomiska livslängd,
- d. löpande kostnader för drift,
- e. löpande kostnader för underhåll,
- f. löpande kostnader för bränsle,
- g. övriga löpande kostnader, och
- h. intäkter som anläggningen ger.

Den analysmetod som används i beräkningen ska på ett korrekt sätt jämföra olika investeringsalternativ och nuvärdesberäkna kostnader och nyttor. Kostnads-nyttoanalysen ska återspegla verkliga kassaflödestransaktioner som följer av investering i och drift av enskilda anläggningar.

Beräkningen av kostnaden för grundinvestering, kalkylränta, anläggningens ekonomiska livslängd och intäkter som anläggningen ger, samt tidshorisonter som används i beräkningen, ska motiveras i kostnads-nyttoanalysen.

Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla ska den planerade anläggningen avse den eller de energiproduktionsanläggningar som kommer att anslutas till det nya nätet.

10 § En kostnads-nyttoanalys ska för varje tillämpligt jämförelsealternativ innehålla en beräkning och redovisning av om summan av de diskonterade intäkterna överskrider summan av de diskonterade kostnaderna i förhållande till den planerade anläggningen.

Vid planeringen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla ska den planerade anläggningen avse den eller de energiproduktionsanläggningar som kommer att anslutas till det nya nätet.

Hur en kostnads-nyttoanalys ska redovisas

11 § Ansökan om godkännande av en kostnads-nyttoanalys ska skickas till Statens energimyndighet. Ansökan ska innehålla en redovisning av de uppgifter som följer av 8–10 §§.

Ikraftträdandebestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den dag de kommer från trycket.

På Statens energimyndighets vägnar

Erik Brandsma

Andreas Kannesten

Inledande allmänt råd om beräkning av total tillförd effekt

Av 3 § kostnads-nyttanalyslagen följer att lagen omfattar termiska elproduktionsanläggningar, industrianläggningar och energiproduktionsanläggningar med en total tillförd effekt om mer än 20 megawatt. Begreppet total tillförd effekt innebär den effekt som tillförs med bränslet, vilket också kallas bränsleeffekt och är så mycket energi per tidsenhet som matas in i pannan med bränslet. Vid beräkningen av total tillförd effekt ska effekten hos anläggningens samtliga pannor sammanläggas, med undantag för de toppbelastnings- och reservanläggningar för elproduktion som är undantagna enligt 4 § kostnads-nyttanalysförordningen. Även reservpannor som inte är möjliga att ha i drift samtidigt som en huvudpanna ska undantas – oavsett om reservpannan är avsedd för elproduktion eller inte.

Allmänt råd till 3–6 §§

Hur ska mängden användbar spillvärme beräknas?

Begreppet användbar spillvärme används för att skilja ut spillvärme som har för låg temperatur för att kunna användas i ett nät för fjärrvärme eller för att kunna omvandlas till fjärrkyla i ett nät för fjärrkyla.

Spillvärmens temperatur bör jämföras med den normala framledningstemperaturen i det aktuella nätet för fjärrvärme för att se om det är tekniskt möjligt att utnyttja spillvärmerna. Jämförelsen behöver göras för varje månad under året, eftersom spillvärmens temperatur och den normala framledningstemperaturen kan variera under året. Om spillvärmerna har för låg temperatur för att den ska vara tekniskt möjlig att utnyttja utgör den inte användbar spillvärme och anläggningen omfattas inte av lagstiftningen.

Betydelsen av tekniskt lämplig anslutningspunkt

Tekniskt lämplig anslutningspunkt avser den punkt på nätet för fjärrvärme eller fjärrkyla till vilken det är möjligt och lämpligt att ansluta en ny ledning. Bedömningen kan till exempel ta hänsyn till befintlig nätstruktur, dimensionering av nätet och nätbegränsningar. Vid bedömningen av en lämplig anslutningspunkt till ett nät för fjärrkyla kan hänsyn tas till befintliga anläggningar för att omvandla spillvärme till fjärrkyla.

Betydelsen av ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla

Ett nytt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla avser ett nät som är helt fristående från befintliga nät för fjärrvärme eller fjärrkyla.

Allmänt råd till 8–9 §§

Betydelsen av efterfrågan på värme i 8 § och hur efterfrågan på värme ska hanteras i beräkningen av kostnader och intäkter i 9 §

Efterfrågan på värme bör ta hänsyn till behovet av värme till byggnader, industriprocesser och fjärrvärmnät. Den totala kostnaden för tillhandahållande av

värme bör fastställas för den planerade anläggningen och varje tillämpligt jämförelsealternativ. Beräkningen behöver även ta hänsyn till kostnader och intäkter för att leverera värme till byggnader och industrianläggningar som ännu inte är anslutna till ett nytt eller befintligt nät för fjärrvärme eller fjärrkyla.

Möjlighet till beaktande av risker på kort och lång sikt

Verksamhetsutövaren får vid beräkningen enligt 9 § ta hänsyn till kostnader för risker på kort och lång sikt vid val av avskrivningstider och ränta för investeringar som behövs för att kunna utnyttja spillvärmen.

Betydelsen av begreppen ekonomisk livslängd och intäkter som anläggningen ger

Ekonomisk livslängd avser den tid under vilken en investering bedöms vara företagsekonomiskt lönsam.

Intäkter som anläggningen ger avser alla intäkter som följer av den planerade anläggningen eller ett tillämpligt jämförelsealternativ. Det kan exempelvis vara intäkter från elcertifikat vid elproduktion, elförsäljning vid kraftvärmeproduktion, mottagande av avfall, försäljning av värme till fjärrvärmeföretag vid generering av industriell spillvärme eller produktion och försäljning av värme till fjärrvärmeföretag vid kraftvärmeproduktion.

Information om STEMFS

Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd kan beställas hos CM-gruppen.

Statens energimyndighet, Box 11093, 161 11 Bromma, tel. 08-505 93 33 55,
fax. 08-505 93 33 99.